

(గత సంచిక తరువాయి)

వివాహం లేని ప్రేమ ఏ క్షణంలోనైనా సంఘానికి వేరవాల్యాస్తుందనే ఆంశం నా విషయంలో అక్షరాల నిజమైపోయింది. నాకు మాతృత్వం ఏర్పడింది. ఏపనీలేని కొందరు ఇరుగుపొరుగువారు నాశీలాన్ని గూర్చి పదే పదే వ్యాఖ్యానిస్తూ చీటికి మాటికి విసిరే ఏటి మాటలు నా హృదయానికి కత్తిపోట్లుగ పరిణమించాయి. పరిస్థితులు: విషమించి, సమాజపు హేళనకు గురికాకముందే మేముభయాలనూ దంపతులం కావాలనే కాంక్ష కొద్దీ నేను యెప్పటికప్పుడు జగన్నాథాన్ని తొందరపెడుతూ వచ్చాను: 'వెళ్ళంటే మాటలా' అదిగో, ఇదిగో, అని అంటూనే ఆరుమాసాలు జరిపాడు. ఆ వ్యవధిలో నా ఆభరణాలన్నీ అమ్మించి, నా ఇల్లు కాస్త తాకట్టు పెట్టించి డబ్బంతా వినోద విలాసాల క్రింద మంచినీటి ప్రాయంగా ఖర్చు పెట్టేశాడు. నమ్మకన్నదాన్ని ఆదరించి ఆరాంగిగ చేసుకుంటాడు కదా అనే భావనతో అటు ఆలోచనలకు ఆస్పదమివ్వక, ఇటు అతని మనస్తత్వాన్ని అర్థం చేసుకోలేక నేను మోసపోయాను: జగన్నాథం ఇస్తూ వచ్చిన సమాధానాన్ని ఎంతో సహనంతో చెవినవేసుకుంటూ వచ్చాను. కానీ సహనానికి ఒక హద్దుఉంది. ఏనుగు ఎంతో వినయంగా సరియైనమార్గంలో నడచుకెడుతున్నా చేతిలో అంకుశం ఉందికదా అని మావటిడు దానిమీద అనవసరంగా పోట్లు పొడిస్తే ఏనుగు తిరగబడక ఏం చేస్తుంది? దానికి అంతకంటే గత్యంతర మేముంటుంది?

ఆరోజు సాయంత్రం వారు ఇంటికి వచ్చారు డబ్బు కావాలని, నిలదీసి వివాహం విషయం అడిగాను.

'ఇప్పుడేమంత తొందర హేమా?' అని నిబ్బరంగా పలికాడు:

'ఇదేమిటండీ నా భౌతిక పరిస్థితిని చూస్తూనే ఇల్లా ప్రశ్నిస్తున్నారు? పాపపు ఫలితాన్ని అనుభవిస్తూ నేను పదిమంది మధ్య ఎల్లా తలెత్తుక తిరగటం? మూడురోజుల్లోగా మన వివాహం జరిగిపోవాలి.' అని అన్నాను ఎక్కడలేని ఆవేశం తెచ్చుకొని,

'ఓ దానికేముంది? రేపే చేసుకుందాం: ఏదీ ఒరెండు వేలు ఇటు పడెయ్యి' అని అన్నారు:

అవే వారి చివరి మాటలనీ, అవే వారి చివరిదర్శన మనీ తెలుసుకోలేక పొయ్యాను: ఇంట్లో కెళ్ళి మిగిలిన పదిహేనువందలు తేచ్చి సమర్పించుకున్నాను, దేవుడికి ధక్తులు సమర్పించుకునే నైవేద్యం లాగ: అంతే మరుసటిరోజునుండి వారిజాడ అగుపించలేదు.

నా బ్రతుకు నడిసముద్రంలో చుక్కొని లేని నావ లాగ తయారవుతుందని కలలో కూడ ఊహించలేదు: లోకంలో సన్మార్గులకు, సత్సీలురకు మాత్రమే ద్రోహాలు జరుగుతాయి. ఉపకారులకు మాత్రమే అపకారాలు జరుగుతాయి. నిజాయితీలో బ్రతికేవారికే ప్రపంచంలో అన్యాయాలు జరుగుతాయి. ఇవి నా అనుభవంలోని కొచ్చాయి: హృదయం ఇచ్చి, ప్రేమించి, అన్నివిధాల అతన్ని అభిమానించినందుకు, జగన్నాథం నాకు ద్రోహం తలపెట్టాడు. నా జీవితాన్ని నవ్వులపాలు చేశాడు. బినా నేను అతన్ని కోపగించలేదు. నా రాత అల్లాఉంది కాబోలు, అని నన్ను నేను ఓదార్చుకున్నాను. విధి నన్ను పరిహసించింది: అంతకంటే మరేమీ లేదు' ఆమె చెప్పటం కాస్త ఆపింది కానీ నా కన్నీరుమాత్రం ఆగలేదు: ఇంతవరకు ఆమె కథనం నా హృదయాన్ని కదలించి, కరగించింది: ఎందుకో నేను మరో మారు ఆమెను చూడలేకపొయ్యాను: చూడాలని ప్రయత్నించినా నాలోని బలహీనత ఏదో అడ్డొచ్చి నా ప్రయత్నాన్ని కులద్రోసింది:

'ఆ తరువాత!' అడిగాను ఆదుర్దాగా.

ఈ ప్రశ్నకు ఆమె చిన్నగా నవ్వింది: ఆ నవ్వులో ఆమె తన గతజీవిత స్మృతులను నెమరువేసుకుంటూ వాటి తాలూకు విషాదాన్ని ఒలకబోసిందని నాకు తెలుసు.

'ఆ తరువాత విషాతుంది: జరగాల్సిందేదో జరిగిపోయింది: పెద్దపర్వతం మీదినుండి ఒక రాతిని క్రిందికి దొర్లించాక అది క్రమంగా దొర్లదొర్ల క్రింద బడుతుంది:

ఇంచుమించు నా కథకూడ అల్లగే పరిణమించింది: జగన్నాథం నా జీవిత అధఃపతనానికి బారుడు మెట్లు ఏర్పరచిపోయాడు. కళంకినిగా ఎదుటివారికి నా ముఖం చూపలేక, ఉన్న ఊరు, ఉన్న ఇల్లు విడచి ఏ దూర తీరాలకో వెళ్ళి అజ్ఞాతజీవితానికి తలొగ్గాలని నిశ్చయించుకున్నాను.

అంతలోనే అనుకోని విధంగా ఆ రోజున మా బావ సుధాకర్ వచ్చాడు: అతన్ని చూడగానే 'అంధకారంలో వెలుగు కిరణాల్లా' నిరాశా పూరితమైన నా జీవిత ఊత్రంలో కళా ప్రమానాలు విచ్చుకున్నట్లు ఆనందించాను కానీ, ఆ ఆనందమేదో క్షణికకాలం మాత్రమేనని గ్రహించలేకపోయాను. నన్ను చూడగానే సుధాకర్ నఖశిఖ పర్యంతం మండిపోతూ, ముఖంలో రంగులు మారుస్తూ, ఎక్కడలేని ఆవేశం తెచ్చుకొని 'హేమా! ఆరోజు నీవు, మీ నాన్న కలిసి కట్టుగ నన్ను అవమానించి, హతాత్తుగ నాపట్ల నిరాదరిణ చూపారు: ఆత్మీయత, అనురాగాలు దూరం చేసుకున్నారు: గొప్ప సాంప్రదాయ కుటుంబీకులుగ ప్రవర్తించారు: కానీ ఈనాడు లోకం దృష్టిలో నీవు చేయరానిపని చేశావు. పవిత్రమైవ శీలాన్ని ఎవడో దారినబోయే దానయ్యకు అంకితం చేశావు: నీవు శిక్షార్హురాలివి' అని గర్జించాడు. అవును బావా నేను తప్పుచేశాను: చేసిన తప్పును ఒప్పుకుంటున్నాను. నేను జగన్నాథాన్ని నమ్మి, ప్రేమించి, నా సర్వసం అర్పించి, మోసపోయి చివరకు అధోగతి పాలయ్యాను; వక్రించిన జీవితాలను సక్రమగతి పాలయ్యాను; వక్రించిన జీవితాలను సక్రమమార్గంలో నడిపింప చేయటానికి ప్రయత్నించటం బుద్ధిమంతుల లక్షణం నేను ఈ రోజున దిక్కులేనిదాన్నయ్యాను. నాకో మార్గం చూపు: నీకు భగవంతుడు మేలుచేస్తాడు' అని ప్రార్థించాను:

'అఘోరించలేక పోయావ్: ఆనాడు నీకు హితోపదేశం చేసి, నాతో మాటలాడకుండా, నా ప్రేమబంధాలను తెంచేసి ఇప్పుడు చచ్చి స్వర్గాన ఉన్న మీ నాన్న గారిని అడుగు. నీకు దాతి చూపుతాడు: నీకో దారంటూ చూపటానికి నే నెంతటివాణ్ణి. వెళ్ళి దగాచేసిన ఆ జగన్నాథంగా దెక్కడున్నాడో వెదకి, కనికరించుమని వాడి కాళ్ళమీద బడు: చేసినతప్పును కప్పి పుచ్చుకోటా

నికి మొసలి కన్నీరోహటా: సిగ్గులేకపోతే సరి: ఛీ ఇంకా ఏ ముహం పెట్టుక బ్రతకాలనుకున్నావ్?' అనునిందించి వెళ్ళిపోయాడు. ఎండవేడిమికి తట్టుకోలేక ఒక బట్టతలవ్యక్తి నీడక్రింద విశ్రాంతికని ఓ తాటిచెట్టు క్రింద నిల్చుండే తాటిఫలం ఆతడి బట్టతలమీద బడట్టు బాధను తొలగిస్తాడని భావించిన సుధాకర్ నా గుండె మీద ఓ కుంపటిపెట్టి నిష్క్రమించాడు: నేను దైవోపహతురాలనయ్యాను. ఏమైనా సుధాకర్ కొన్ని జీవిత సత్యాలను చాటిచెప్పి నాకు కనువిప్పును కలిగించాడు. కలిమిలో కలిసివచ్చే బంధువులు లేమిలో లేమంటారు. బంధువులం కామంటారు. సంబంధాలు లేనట్లు విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తుంటారు, లోకంలో ఉన్నవారికి మర్యాదలు, అనురాగాలు: మా నాన్న గారున్నపుడు ఎడతెగకుండా వచ్చి మా ఊమసమాచారాలు పరామర్శించి వెళ్ళే మా బంధుమిత్రులు క్రమంగా నా కళ్ళకు దూరమయ్యారు:

* * *

విజయవాడను వదలి ఆ రాత్రికి గుంటూరు చేరుకున్నాను: సుధాకర్ పలుకులు చెవిన సోకినప్పటినుండి దూరతీరాలకు వెళ్ళి బ్రతకాల్సిన అగత్యమేమీ లేదనుకున్నాను: జగన్నాథం కోసం ఆ స్వేషించటం మొదలెట్టాను:

రెండురోజులు తిరిగాను ఊరంతా: కానీ ప్రయోజనమేమీలేకపోయింది; తెచ్చుకున్న డబ్బు, గుడ్డలు ఎవరో కాజేశారు. నిస్సహస్థితిలో పడ్డాను: ఎక్కడికి పోవాలి? ఏం చేయాలి? అన్న సమస్యలకు పరిష్కార మార్గం ఏర్పడలేదు. అవిశేష ప్రశ్నలుగానే నిలచిపోయాయి.

అకస్మాత్తుగ ఒకరోజున స్టేషన్ వద్ద ఒకవ్యక్తి అగుపించి 'ఏమ్మా? ఊరువిడచి ఎప్పుడొచ్చావ్? ఇక్కడెందుకిల్లా తిరుగుతున్నావు? ఇంతకీ నీవు...' అని అంటుండగానే 'మాది విజయవాడఅండీ! నేను వీడర్ వాసుదేవగారమ్మాయిని' అని అన్నాను:

'ఆ! ఆదే! అప్పుడెప్పుడో చూశాను: చిన్నతనంలో మీ నాన్న నేను ఒకచోట చదువుకున్నాం: ఒకే రూంలో ఉండేవాళ్ళం: ఒక కంచంలో తిని, ఒక మంచంలో పడుకునేవాళ్ళం: ఇంతకీ మీ నాన్న గారు బాగున్నారామ్మా?' అని అడిగారాయన.

'అడేమిటండీ మా నాన్నగారు కళ్ళుమూసి ఆరు మాసాలు కావస్తోంది' అని నా ఆశ్చర్యాన్ని వెలిబుచ్చాను. 'అ! అవునవును: మద్యం త్రాగింది: వచ్చి మాటాడిద్దామనుకుంటే ఏదీ, తీరికెక్కడిది? మంచి వాళ్ళను దేవుడు తొందరగా తనవద్దకు తీసుకెడతాడమ్మా! అన్నట్టు ఇక్కడకువచ్చి, మా ఇంటికిరాకపోవడమేమిటమ్మా! అన్నిసంగతులు ఇంటివద్ద మాటాడుకుందాం; రా, వెడదాం' అని ఓ రికాను కేకేశాడు; రికాలో కూచుని 'కూర్చోమ్మా!' అని అన్నాడు: నేను ఆయన ప్రక్కన కూచోటానికి వెనుకంజవేశాను కానీ 'ఫరవాలేదు, కూచోమ్మా' అని ఆయన మరోమాట పలుకటంతో నేను ఆయనప్రక్కనే కూచున్నాను.

వారింట్లో అడుగెట్టక, భోజనం పెట్టించి, విశ్రాంతి తీసుకోమన్నారు. సాయంత్రం ఎందుకో ఒక రేడియో డాక్టర్ మేడలో స్టేషన్లో తగిలించుకొని చిరునవ్వునవ్వుతూ నావద్దకు వచ్చింది. కొంతసేపటికి ఆమె నన్ను పరీక్షించటం మొదలుపెట్టింది: ఆమె నన్ను అల్లా ఎందుకు పరీక్షిస్తోందో నాకు అర్థం కాలేదు: పరీక్షించటం ముగించుకొని నాపైపు ఒక్కమారు అదోలా చూచి ఆ రేడియో డాక్టర్ వెళ్ళిపోయింది. ఆమె వెళ్ళిపోయిన కొంతసేపటికి ఆయనవచ్చి, చింతనిప్పుల్లా మండిపోతున్న కళ్ళతో భయంకరంగా చూచి 'అప్పుడే చెప్పలేక పోయావా? నాకు వెళ్ళింది: నేను గర్భవతిని: నీమీద ఏంతో ఆశపెట్టుకుని నిన్ను ఇక్కడకు తీసుకు

వచ్చాను. తీరా చూస్తే నీవు మామూలు మనిషివి కావని రేడి డాక్టర్ చెప్పిపోయింది. నీ ఆందాన్ని చూచి మొదట ఎంత ఆసపడ్డానో, ఇప్పుడు అంత నిస్పృహ చెందాను. నిన్నని ఏమీ లాభం లేదు; అది కేవలం నా దురదృష్టం: వెళ్ళు తక్షణం బయటికినడు: నీవు ఒక్కక్షణమైనా నా ఇంట్లో ఉంటానికి వీలేదు' అని కేకలు వేసి బయటికి పారద్రోలాడు: అతని మాటలు వినగానే నా కడుపులో ఎవరో చేతులుపెట్టి ప్రేవులు కదల్చినట్టునిపించింది. మా నాన్నగారి స్నేహితుడని చెబితే నమ్మి, నేను ఆయనను గ్రుడ్డిగా అనుసరించానే కానీ, మేకతోలు కప్పుకున్న పెద్దపులిలాంటి పెద్దమనిషి అని మాత్రం అనుకోలేదు. నా ఆందాన్ని అనుభవించి ఆనందించాలని ఆశించాడు కానీ అది కాస్త అందరానిపై పోగానే ఆగ్రహించి ఆవతల నెట్టేశాడు. ఒక ఆడది. అందులోనూ నిస్సహాయస్థితిలో ఉండే ఒక అబల అగు పిస్తే కొందరు, మగవారి మనసులు ఏవిధంగా మారుతాయో, వారి బుద్ధులు ఎల్లా పెడదారిన బడతాయోనన్న అంశాన్ని కొంతవరకు అర్థం చేసుకున్నాను. ఆడబ్రతుకులోని అనర్థకాలు నాకు ఒక్కొక్కటే అగుపించటం మొదలెట్టాయి. మరల దిక్కులేని కుక్కపిల్లగా వీధినబడి తిరిగాను. కాలచక్రంలో మూడుమాసాలు గడచిపోయాయి. కానీ ఎల్లా గడిచాయన్న విషయం మాత్రం నాకు ఊహితీతంగా ఉండిపోయింది.

(సకేషం)

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి

Diamond 1898 1958 Jubilee

అయుర్వేదాశ్రమం (ఘోషేట్) ఎమెటెడ్, మదరాసు-17.